

PRAVILNIK O UNUTRAŠNjem REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „SELEVENJSKE PUSTARE”

(„Sl. glasnik RS”, br. 70/2014)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi u Specijalnom rezervatu prirode „Selevenjske pustare” (u daljem tekstu: Pravilnik), uređuju se pravila za sprovođenje režima zaštite Rezervata prirode „Selevenjske pustare” (u daljem tekstu: Rezervat), a naročito:

- 1) način na koji će se ponašati posetioci, vlasnici i korisnici nepokretnosti pri kretanju, boravku i obavljanju posla na zaštićenom području;
- 2) mesta, površine i objekti u kojima se ograničava kretanje ili zabranjuje i ograničava obavljanje određenih radnji, kao i trajanje tih mera;
- 3) biljne i životinjske vrste koje je zabranjeno uništavati, oštećivati ili uz nemiravati, kao i vrste čije je korišćenje, odnosno branje, sakupljanje i izlov ograničen;
- 4) način saradnje sa fizičkim i pravnim licima koji po različitom osnovu koriste ili su zainteresovani za korišćenje zaštićenog područja;
- 5) uslovi zaštite prilikom naučnih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
- 6) mesta i uslovi za odlaganje otpada;
- 7) način održavanja urednosti i čistoće zaštićenog područja;
- 8) način i organizacija čuvanja zaštićenog područja;
- 9) oprema i sredstva neophodna za čuvanje i održavanje;
- 10) protivpožarna zaštita.

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na lica koja prebivaju ili borave na području Rezervata, vlasnike zemljišta i drugih nepokretnosti i pravna i fizička lica koja ostvaruju pravo korišćenja nepokretnosti ili korišćenja prirodnih dobara na području Rezervata kroz registrovanu delatnost, na posetioce Specijalnog

rezervata, kao i na pravna i fizička lica koja obavljaju druge dozvoljene aktivnosti ili vrše službene radnje na području Specijalnog rezervata.

Pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana dužna su da poštuju režime zaštite na području Rezervata propisane Uredbom o zaštiti specijalnog rezervata prirode „Selevenjske pustare” („Službeni glasnik RS”, broj 37/97) (u daljem tekstu: Uredbe) za ukupnu površinu Rezervata i pojedinačne stepene zaštite:

- Režim zaštite II stepena na površinama subjedinica Rezervata - Degelica, Bogarzo, Selevenjska šuma, Tračik, Kilapoš;
- Režim zaštite III stepena na površinama subjedinica Rezervata - Templompart, Lofej, Volujski pašnjak, Stočni pašnjak, Čengeš rampa.

Član 3

Pravna ili fizička lica iz člana 2. ovog pravilnika dužna su da se pridržavaju Zakona, Uredbe i odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara i drugih ovlašćenih lica Javnog preduzeća „Palić - Ludaš” (u daljem tekstu: Upravljač).

Član 4

Za korišćenje prirodnih vrednosti Rezervata i usluga Upravljača plaća se naknada u skladu sa članom 70. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 91/10 - ispravka) (u daljem tekstu: Zakon).

Obveznike naknade, njenu visinu i način naplate propisuje Upravljač Odlukom o naknadama za korišćenje Specijalnog rezervata prirode „Selevenjske pustare” (u daljem tekstu: Odluka o naknadama), u skladu sa Zakonom.

Član 5

Upravljač obezbeđuje unutrašnji red u Specijalnom rezervatu, u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom i to organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 6

Kretanje na području Rezervata dozvoljeno je po određenim poljskim putevima, označenim stazama i uređenim površinama (dvorište Šumske kuće u Selevenjskoj šumi, Templompart).

Izuzetno se posetioci i organizovane grupe posetilaca Rezervata mogu kretati i po delovima područja Rezervata koji nisu određeni za kretanje i boravak posetilaca uz prethodno odobrenje Upravljača i u pratnji čuvara - vodiča.

Član 7

Na području Rezervata zabranjen je boravak posetilaca bez odobrenja Upravljača ili pratnje čuvara.

Član 8

Kretanje motornih vozila na području Rezervata dozvoljeno je po označenim poljskim putevima.

Zabranjena je vožnja motorima i organizovanje trka.

Parkiranje vozila dozvoljeno je na označenim površinama.

Vlasnici nekretnina na području Rezervata mogu prilaziti svojim parcelama poljskim putevima i parkirati upored istih tokom vršenja poljoprivrednih radova.

U slučaju potrebe vozila upravljača, policije, hitne pomoći mogu da koriste sve poljske puteve.

Član 9

Kampovanje i logorovanje na području Rezervata se može organizovati jedino na mestima posebno određenim i uređenim za te namene - dvorište Šumske kuće u subjedinici Selevenjska šuma.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kampovanje ili logorovanje može se organizovati uz pratnju čuvara i odobrenje Upravljača na drugom mjestu, u kratkom trajanju i za manji broj lica, a za potrebe istraživačkog rada i ekoturizma.

Zabranjeno je loženje vatre na otvorenom ognjištu, izvan mesta određenih st. 1. i 2. ovog člana.

Član 10

Vlasnici i korisnici zemljišta i drugih nepokretnosti dužni su da omoguće prolaz čuvarima i drugim ovlašćenim licima Upravljača u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa odobrenjem Upravljača obavljaju istraživačke i druge aktivnosti u Specijalnom rezervatu.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 11

Lica koja žive, borave ili obavljaju posao na području Rezervata dužna su da primenjuju mere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrednosti i životne sredine, u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom, kao i merodavnim zakonima i propisima donetim na osnovu tih zakona.

Član 12

Na području Rezervata zabranjeno je sakupljanje biljnih i životinjskih vrsta.

Biljke zaštićene Zakonom, Pravilnikom o proglašenju i zaštiti zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka i životinja i gljiva („Službeni glasnik RS”, br. 5/10 i 47/11) (u daljem tekstu: Pravilnik o zaštićenim

vrstama), kao strogo zaštićene i zaštićene vrste, nije dozvoljeno seći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo seme i plodove, ili ih na drugi način oštećivati i uništavati.

Životinje zaštićene Zakonom, Pravilnikom o zaštićenim vrstama kao strogo zaštićene i zaštićene vrste, nije dozvoljeno rasterivati, uznemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namerno trovati, sakupljati jaja i druge razvojne oblike, uništavati i oštećivati gnezda i ostala mesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjaju, borave i hrane.

Lice koje na području Rezervata primeti i nađe primerke biljaka i životinja iz st. 1. i 2. ovog člana koji su oštećeni, odnosno ranjeni, bolesni, nemoćni ili mrtvi, ili primeti pojave oštećenja i uništavanja staništa biljaka i životinja, treba da o tome bez odlaganja obavesti čuvara ili drugo ovlašćeno lice Upravljača, odnosno da tim licima preda spomenuti nađeni primerak biljke, odnosno životinje. Upravljač vodi evidenciju o podnetim obaveštenjima, odnosno sastavlja zapisnik u vezi utvrđenog stanja po podnetom obaveštenju ili nađenom primerku biljke odnosno životinje.

Upravljač će o nalazima i obaveštenjima iz stava 3. ovog člana obavestiti Pokrajinski zavod za zaštitu prirode i nadležnog inspektora, odnosno preduzeti druge potrebne radnje u vezi tih nalaza i obaveštenja.

Član 13

Zabranjeno je ostavljati uginule, zaklane i ubijene životinje i njihove delove, klanički otpad i mesne prerađevine na području Rezervata osim u sklopu posebno organizovanog i uređenog hranilišta nekrofagih vrsta ptica uz prethodno pribavljene uslove zaštite prirode i saglasnost upravljača.

Član 14

Na području Rezervata nije dopušteno unošenje, odnosno sadnja, zasejavanje i naseljavanje alohtonih divljih vrsta biljaka i životinja.

Na području Rezervata zabranjeno je unošenje ili naseljavanje invazivnih vrsta biljaka i životinja u skladu sa odgovarajućim propisima.

Član 15

Upravljač će na pogodan način javno prikazati, i učiniti dostupnim svima koji koriste ili po nekom osnovu borave na području Specijalnog rezervata, spiskove vrsta divlje flore i faune iz člana 12. sa imenima na srpskom i latinskom jeziku i drugim neophodnim informacijama značajnim za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korišćenja.

Član 16

Zabranjeno je oštećivanje, uništavanje, iznošenje i prisvajanje primeraka biljaka i životinja, minerala, kristalnih tvorevina i fosilnih u skladu sa članom 25. Zakona.

Član 17

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrednost, odnosno svojstvo ili status kulturnog dobra.

Nisu dopušteni razgradnja i drugi vidovi oštećivanja ili uništavanja objekata koji predstavljaju istaknute primere narodnog graditeljstva.

Nije dopušteno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani ili osnovano prepostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Upravljač će u saradnji sa nadležnim institucijama za istraživanje i zaštitu kulturnih dobara, arheološkog i etnografskog blaga sačiniti popis predmeta, objekata i mesta iz st. 1, 2. i 3. ovog člana na području Rezervata.

Član 18

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti kojima se mogu izazvati nepovoljne promene životne sredine, odnosno zagaditi tle, voda i vazduh, stvarati prekomerna buka i indukovati zračenje štetno po ljude i živi svet.

U skladu sa članom 57. Zakona za planirane objekte, radove i aktivnosti sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu neophodno je pribaviti saglasnost nadležnog organa u skladu sa Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu.

IV VRŠENJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 19

Poljoprivredna delatnost, odnosno obrada zemljišta i gajenje ratarskih i voćarskih kultura, vrši se u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dopušteno preoravanja staništa retkih vrsta i površina sa prirodnom vegetacijom i izvođenja drugih radova koji narušavaju njihova staništa, integritet prostora i stabilnost ekosistema.

Nije dopušteno paljenje trske i travnih površina.

Član 20

Zabranjena je upotreba hemijskih sredstava, osim strogo selektivnih na području Rezervata.

Zabranjeno je upotrebljavati herbicide na lakinim peskovitim zemljištima na području Kilapoš u II stepenu zaštite.

Član 21

Gajenje, zaštita i korišćenje šuma vrši su u skladu sa Zakonom o šumama („Službeni glasnik RS”, broj 30/10), njegovim podzakonskim aktima i ovim pravilnikom.

Gazdovanje šumama se sprovodi prema planu razvoja šumskih područja, osnovi gazdovanja, godišnjim planovima gazdovanja šumama i izvođačkim projektima uz pribavljene i ugrađene uslove zaštite prirode.

Član 22

Na području Rezervata zabranjena je čista seča šume osim u zasadima bagrema i euroameričkih topola.

Zabranjene su proredne (uzgojne) i sanitарне seče ako nisu u funkciji očuvanja i unapređivanja prirodnih retkosti i drugih ugroženih vrsta i njihovih staništa u skladu sa Planom upravljanja u procesu revitalizacije subjedinice Selevenjska šuma i uz pribavljenе uslove zaštite prirode.

Zabranjeno je pošumljavanje osim ako je to u funkciji očuvanja i unapređivanja raznovrsnosti vegetacije na određenim delovima Rezervata.

Na području Rezervata nije dozvoljena seča i drugi oblik uklanjanja ili oštećivanja reprezentativnih stabala drveća i primeraka zaštićenih, retkih i u drugom pogledu značajnih vrsta drveća i žbunja.

Član 23

Korišćenje voda vrši se u skladu sa Uredbom i Pravilnikom.

Zabranjeno je prokopavanje kanala osim reverzibilnih, jama za zalianje i isušivanje močvara i drugi radovi koji bi doveli do promene vodnog režima.

Zabranjeno je isušivanje močvarnih staništa prilikom regulisanja režima podzemnih voda na području Lofej u III stepenu zaštite.

Na području celog Rezervata je zabranjena izgradnja ribnjaka.

Za odvođenje vode i druge hidrotehničke radove na području Rezervata, potrebno je pribaviti mišljenje i uslove Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode.

Član 24

Javno vodoprivredno preduzeće „Vode Vojvodine” dužno je da stavi na uvid Upravljaču podatke iz katastra zagađivača, vodoprivrednih objekata i vodnih tokova koji se odnose na područje Rezervata.

Član 25

Na području Rezervata nije dozvoljeno otvaranje pozajmišta peska i naftnih bušotina i drugi radovi koji mogu uticati na morfologiju terena i stabilnost ekosistema.

V LOV

Član 26

Aktivnosti lovstva na području Predela izuzetnih odlika vrše se u skladu sa Zakonom, Uredbom, Zakonom o divljači i lovstvu („Službeni glasnik RS”, broj 18/10) i drugim odgovarajućim zakonskim propisima, i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dozvoljen lov osim sanitarnog i selektivnog odstrela.

Korisnici lovišta „Kapetanski rit“ - subjedinice Selevenjska šuma (II stepen zaštite), Bogarzo (II stepen zaštite), Templompart (III stepen zaštite), Degelica (II stepen zaštite), Volujski pašnjak (III stepen zaštite), Čengeš rampa (III stepen zaštite), Stočni pašnjak (III stepen zaštite), Kilapoš (II stepen zaštite), Traćik (II stepen zaštite) i lovišta „Subotička peščara“ - Subjedinica Lofej (III stepen zaštite) na području Rezervata dužni su da o planiranim i preduzetim lovnim aktivnostima redovno izveštavaju Upravljača i pribave uslove zaštite prirode za aktivnosti lova iz stava 2. ovog člana.

Upravljač može naplatiti naknadu korisniku lovišta za obavljanje aktivnosti lova na području Rezervata u skladu sa Odlukom o naknadama.

VI SPORT, TURIZAM I REKREACIJA

Član 27

Na području Rezervata mogu se organizovati sportska i druga takmičenja ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Za takmičenja iz stava 1. ovog člana koja se odvijaju na području Rezervata organizator pribavlja odobrenje Upravljača sedam dana uoči događaja i plaća naknadu u skladu sa Odlukom o naknadama.

Za planirane sportske aktivnosti kod kojih se osnovano prepostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Rezervata i kvalitet životne sredine organizator pribavlja i uslove zaštite prirode.

Član 28

Na području Rezervata mogu se obavljati delatnosti turizma i rekreacije u skladu sa Zakonom, Planom upravljanja i ovim pravilnikom.

Usluge turističkog smeštaja i ugostiteljske usluge na području Rezervata mogu pružati pravna i fizička lica shodno Zakonu o turizmu („Službeni glasnik RS“, br. 36/09, 88/10, 99/11, 93/12) i drugim merodavnim propisima.

Član 29

Posetu Rezervatu i razgledanje njegovih vrednosti od strane turističkih grupa organizator turističkog putovanja, odnosno davalac turističkih ili ugostiteljskih usluga prijavljuje Upravljaču sedam dana uoči događaja.

Upravljač organizuje vođenje turističkih grupa iz stava 2. ovog člana ili izdaje odobrenje kojim ovlašćuje drugo pravno ili fizičko lice da vodi posetioce na način, na mesta i u vreme koji se navedenim odobrenjem utvrđuju.

Član 30

Za turističku posetu i razgledanje Rezervata plaća se naknada.

Obveznike naknade iz stava 1. ovog člana, njenu visinu i način naplate Upravljač propisuje Odlukom o naknadama u skladu sa članom 70. Zakona.

VII IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 31

Uređenje prostora na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - odluka US, 24/11, 121/12, 42/13 - odluka US, 50/13 - odluka US i 98/13 - odluka US) i donetim urbanističkim planovima, Uredbom, Planom upravljanja i ovim pravilnikom.

Za prostorne i urbanističke planove koji se odnose na područje Rezervata u celosti, ili na njihove pojedine delove, sprovodi se postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom, odnosno proverava potreba sprovođenja te procene u zavisnosti od vrste i sadržaja plana i mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu.

Postupak strateške procene iz stava 2. ovog člana sprovodi organ nadležan za donošenje plana, uz pribavljanje odgovarajućih uslova, mišljenja i saglasnosti i učešće javnosti, u skladu sa zakonom.

Član 32

Na području Rezervata zabranjena je izgradnja objekata, osim u granicama Templomparta u tradicionalnom stilu, i zabranjena je promena namene površina.

Za objekte na području Rezervata čija izgradnja, rekonstrukcija i dogradnja nisu zabranjeni Uredbom i Pravilnikom, vrši se procena uticaja na životnu sredinu i utvrđuju mere zaštite u skladu sa zakonom.

Pre pribavljanja urbanističkih akata i odobrenja za izgradnju neophodno je da organ nadležan za poslove urbanizma i izgradnje ili investitor pribave uslove zaštite prirode koje izdaje Pokrajinski zavod za zaštitu prirode i mišljenje Upravljača.

Planirane radove i aktivnosti, odnosno izvođenje projekta, nosilac projekta dužan je da pismeno prijavi Upravljaču. Prijava sadrži datum početka i rok završetka građenja, odnosno izvođenja radova, a ako je građevinska dozvola izdata na osnovu idejnog projekta, dostavlja se i kopija izveštaja o izvršenoj tehničkoj kontroli glavnog projekta. Upravljač će u roku od sedam dana obavestiti nosioca projekta/investitora o mogućnostima za obavljanje istih, kao i o daljoj proceduri u skladu sa Zakonom.

Član 33

Izgradnja stambenih, ekonomskih i pomoćnih objekata poljoprivrednih domaćinstava, vikendica i privremenih objekata izvan građevinskih reona i građevinskog zemljišta, nisu dopušteni na području Rezervata.

Građevinski reoni i građevinsko zemljište, vrsta i namena objekata, odnosno pravila uređenja i građenja, utvrdiće se odgovarajućim urbanističkim planovima i dokumentima.

VIII ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 34

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom, Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10) i drugim propisima koji regulišu zaštitu životne sredine i upravljanje čvrstim i tečnim otpadom, propisima koji regulišu komunalnu higijenu, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 35

Na području Rezervata zabranjeno je deponovanje smeća i otvaranje deponija kao i fizičko i hemijsko zagađenje.

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mestima koja su posebno uređena i obeležena za te namene.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na određenim mestima (Selevenska šuma - Šumarska kuća) koja posećuju posetioци i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja.

Član 36

Vlasnici i korisnici nepokretnosti dužni su da ih održavaju u čistom i urednom stanju.

Korisnici šuma dužni su da održavaju šumski red u skladu sa propisima u oblasti šumarstva i uslovima zaštite prirode.

IX OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 37

Upravljač je dužan da na propisan način obeleži zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na mestima gde javni putevi ulaze u Rezervat, a granice obeleži propisanim oznakama.

Upravljač odgovarajućim tablama obeležava mesta i objekte gde je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Upravljač postavlja table, odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda.

Upravljač može postavljati i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Specijalnog rezervata, kao što su panoi, bilbordi, posetilačke staze, mesta za kampovanje i logorovanje, hraništa, mesta za otpatke i drugo.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana, kao i njihovo zaklanjanje ili maskiranje drugim objektima.

Član 38

Na području Rezervata nije dopušteno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja Upravljača.

Za postavljanje službenih tabli i drugih oznaka koje su utvrđene propisima u oblasti saobraćaja i javnih puteva, šumarstva, vodoprivrede i energetike potrebno je odobrenje Upravljača.

Za postavljanje i držanje tabli i panoa iz stava 1. ovog člana Upravljač može naplatiti naknadu u skladu sa posebnim aktom.

Član 39

Fotografisanje i snimanje videozapisa i filmova na području Rezervata je dozvoljeno.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koje se na području Rezervata vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti uslove zaštite prirode i odobrenje Upravljača. Za ove aktivnosti se plaća naknada na osnovu Odluke o naknadama.

Fotografije, videozapise i filmove koji se snimaju na području Rezervata i publikuju odnosno prikazuju javnosti, fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi Upravljaču.

Sa obavezom iz stava 3. ovog člana pomenuta lica biće upoznata prilikom snimanja, a ukoliko to nije moguće smatraće se upoznata donošenjem ovog pravilnika i njegovim javnim objavlјivanjem.

X ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 40

Na području Rezervata mogu se vršiti naučna i druga istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se u većoj meri ne oštete ili unište značajne prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 41

Za istraživanja koja se vrše na području Rezervata potrebno je pribaviti odobrenje Upravljača i uslove zaštite prirode, koje izdaje Pokrajinski zavod za zaštitu prirode.

Član 42

Za geološka i biološka istraživanja i istraživanja iz poljoprivrede, pedologije, hidrologije, energetike i životne sredine na području Rezervata potrebno je pribaviti pored Zakonom propisane dozvole nadležnog ministarstva i odobrenje Upravljača i uslove zaštite prirode koje izdaje Pokrajinskog zavod za zaštitu prirode.

Istraživanja u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, demografije i kulturnih dobara potrebno je blagovremeno prijaviti Upravljaču.

Istraživanja iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrdi prijem prijave istraživanja. Prijava istraživanja mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, izvođaču i broju učesnika istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge, odnosno pomoć koja se očekuje od Upravljača.

Upravljač će u roku ne dužem od sedam dana obavestiti podnosioca prijave da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda, odnosno eventualno uputiti podnosioca zahteva na pribavljanje uslova zaštite prirode ili odobrenja ukoliko se radi o staništima zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta.

Član 43

Obrazovne aktivnosti na području Rezervata kao što su škola u prirodi, terenska nastava i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno prijaviti Upravljaču i može se odvijati samo u pratnji čuvara-vodiča.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravnih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoć koja se očekuje od Upravljača.

Član 44

Zahtev za izdavanje odobrenja za istraživanja iz člana 43. naročito sadrži: naziv i adresu institucije, imena rukovodioca i učesnika istraživanja, naziv i ukupno trajanje projekta, vreme početka i završetka terenskih radova za koje se izdaje odobrenje, glavne metode i tehnike istraživanja, podatke o uzorcima i primercima žive i nežive prirode čije je uzimanje planirano, mesta i objekte na kojima se istraživanje vrši.

Odobrenje za istraživanja pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i posebne uslove i mere zaštite prirode i životne sredine koji se pri istraživanju moraju poštovati, odnosno primenjivati.

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, podnositelj zahteva za odobrenje odnosno podnositelj prijave za istraživanja i obrazovne aktivnosti iz člana 43. i 44. dužan je da Upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim vidljivim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 3. ovog člana Upravljač može uskratiti odobrenje za naredna istraživanja, odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

Po završetku elaborata, odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja, odnosno podnositelj zahteva za odobrenje ili podnositelj prijave dužan je da obavesti Upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Upravljaču.

XI ČUVARSKA SLUŽBA

Član 45

Radi obezbeđenja unutrašnjeg reda u Rezervatu, Upravljач organizuje čuvarsку službu.

Čuvarska službu čine: čuvar - vodič, čuvar i koordinator službe koji ima ovlašćenja da organizuje poslove službe, vodi odgovarajuće evidencije i podnosi izveštaje o radu (mesečne, periodične i godišnje) rukovodiocu sektora zaštite prirode, ili drugom ovlašćenom licu.

Poslove čuvarske službe u svojstvu ovlašćenih lica neposredno obavljaju čuvar i koordinator čuvarske službe (u daljem tekstu: čuvar).

Uslove koje moraju ispunjavati lica iz stava 3. ovog člana, broj tih lica i druga pitanja od značaja za njihov radni status i način obavljanja poslova utvrđuje Upravljач aktom o sistematizaciji poslova i radnih mesta.

Organizovanje čuvarske službe vrši se u skladu sa odredbama Zakona.

Član 46

Za vreme službe čuvar nosi službenu odeću na kojoj je znak zaštićenog područja, znak zaštite prirode i znak Javnog preduzeća „Palić - Ludaš” kao Upravljaca.

Izgled uniforme usklađuje se sa Zakonom i njegovim podzakonskim aktima.

Član 47

Pod obezbeđenjem unutrašnjeg reda u Rezervatu, podrazumeva se zaštita i očuvanje zemljišta, vegetacije, faune i voda od svih vidova zagađivanja i oštećenja, kao i zaštita, čuvanje i obnavljanje oznaka i informativnih tabli, čuvanje posetilačke infrastrukture i zaštita od požara.

Član 48

Služba čuvanja je organizovana po čuvarskim zonama.

Čuvarske zone u smislu ovog pravilnika, čine delovi Rezervata sačinjeni od logičnih prostornih celina, po konfiguraciji terena, stanišnim prilikama, predstavlja kompaktnu prirodnu celinu, u kojoj se uspešno obezbeđuje kontrola, unutrašnji red i zaštita.

Organizacija čuvanja može se organizovati i na drugi način u zavisnosti od potreba, efikasnosti i ekonomičnosti rada službe i to patrolnim radom, stacionarnim kontrolama ili kombinovanjem napred navedenih metoda, odnosno drugom primenom terenskog rada.

Član 49

Veličina čuvarske zone je različita i zavisi od konfiguracije terena, pristupačnosti, preglednosti i naročito od stepena ugroženosti određenih područja Rezervata.

Član 50

Kada čuvar u vršenju čuvarskog nadzora u Rezervatu zatekne lice koje čini radnju suprotnu odredbama Zakona, Uredbe i ovog pravilnika, ili kad postoji osnovana prepostavka da je učinjeno krivično delo ili prekršaj, ovlašćen je i dužan da:

- 1) prati kretanje i aktivnosti posetilaca i legitimiše lica koja zatekne u zaštićenom području;
- 2) izvrši pregled svih vrsta vozila i tovara;
- 3) izvrši svaki pregled, osim stanova i drugih prostorija, za čiji pregled je potreban sudski nalog;
- 4) privremeno oduzme predmete kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali, ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda Upravljaču radi čuvanja;
- 5) lice bez ličnih isprava, zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, privede nadležnom organu unutrašnjih poslova;
- 6) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica;
- 7) sarađuje sa vlasnicima i korisnicima prava na nekretninama u Rezervatu radi zaštite;
- 8) sarađuje sa korisnicima prirodnih resursa u Rezervatu i koordinira zajedničke akcije u cilju zaštite i racionalnog korišćenja prirodnih resursa;
- 9) prati stanje biljnih i životinjskih vrsta, kao i drugih vrednosti Rezervata;
- 10) pruža pomoć posetiocima Rezervata i lokalnom stanovništvu;
- 11) sarađuje sa nadležnim inspektorom, sa organom unutrašnjih poslova.

O svim preduzetim radnjama, a posebno u slučaju kada uočene radnje mogu predstavljati prekršaj, krivično delo, privredni prestup, kada je pričinjena šteta, kada je izvršeno zauzeće imovine, čuvar sastavlja zapisnik.

Član 51

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unosi:

- bliži podaci o izvršiocima raznih nedozvoljenih radnji (ime i prezime, ime oca, adresa, zaposlenje i drugi podaci za identifikaciju),
- način izvršenja radnje,
- podaci o svedocima i drugi raspoloživi dokazi koje je moguće pribaviti,

- fotodokumentacija,
- podaci o eventualnoj šteti, a posebno količine, broja komada, prečnici, vrste i drugo.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Član 52

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 50. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravilač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta, odnosno za vraćanje u prirodu ili zbrinjavanje primeraka privremeno oduzetih životinjskih ili biljnih vrsta.

O privremeno oduzetim predmetima Upravilač vodi registar sa podacima o vrsti količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvaru, odnosno dobrovoljnom čuvaru koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 53

Čuvar zaštićenog područja pored ovlašćenja iz člana 51. ovog pravilnika, posebno je dužan da:

1. Potpuno i detaljno poznaje terenske prilike u zonama koje čuva, a naročito spoljne i unutrašnje granice Rezervata.
2. Sprečava bespravnu pašu, nedozvoljeno obrađivanje zemljišta, prekomernu upotrebu hemijskih sredstava, bespravno podizanje objekata, lov.
3. Redovno obilazi, čuva i nadgleda površine Rezervata u kontroli korišćenja, monitoringu stanja kao i da nadgleda i čuva uređaje i objekte Upravilača (oprema posetilačkih staza, informativne table itd.).
4. Preduzima i kontroliše sprovođenje preventivnih mera za zaštitu Rezervata od požara.
5. Blagovremeno obaveštava nadležni inspekcijski organ o utvrđenim nezakonitim radnjama na zaštićenom području preko stručne službe preduzeća.
6. Učestvuje u radu drugih službi na reonu po potrebi i učestvuje u zajedničkim pregledima i patrolama drugih ovlašćenih službi i organa.
7. Vodi terenski dnevnik - svakodnevno u njega unosi podatke, a za slučaj inspekcijske kontrole stavlja dnevnik na uvid.
8. Čuva i obnavlja granične znake, informativne table, putokaze i druge oznake.
9. Nosi službeno odelo i legitimaciju.

Član 54

Kao službeno lice Upravljača, na terenu, sa ovlašćenjima koja su mu propisana, čuvar stručno, autoritativno i odgovorno postupa u svim radnjama za koje je ovlašćen.

Postupanje čuvara u svim slučajevima mora biti u skladu sa javnim ovlašćenjima koja ima, vodeći pri tom posebno računa o pravilnom predstavljanju i ugledu Upravljača.

Član 55

U poslovima zaštite ekosistema, čuvar je dužan da svakodnevno prati i evidentira dogovorene podatke (temperatura, vlažnost, vetrovi, cvetanje određenih biljnih vrsta, pojava određenih vrsta faune i dr.).

Podaci se unose u terenski dnevnik i odgovarajućim evidencijama dostavljaju preduzeću.

Čuvar zaštićenog područja u Rezervatu obavlja i druge stručne radnje u skladu sa potrebama službe, raznim stručnim analizama i prikupljanjima podataka.

Čuvar u Rezervatu obavlja i poslove na realizaciji i organizaciji aktivnih mera zaštite (sečenje podrasta, košenje, uklanjanje invazivnih vrsta, a po potrebi učestvuje u održavanju i popravkama opreme posetilačkih staza i dr.).

Član 56

Za sve uočene pojave kojima se na razne načine ugrožava državna imovina, protivpravnim prisvajanjima, oštećenjima ili ometanjima, čuvar je dužan da postupa hitno i bez odlaganja.

Član 57

Kao službeno lice na terenu čuvar Rezervata učestvuje u prijemu poseta pri obilasku turističkih grupa i drugih posetilaca, daje im informacije i potrebne podatke i vodi posete duž posetilačkih staza.

U turističkim i informativnim poslovima čuvar je dužan da poznaje sve bitne karakteristike rezervata, radi pravilnog predstavljanja, značajne prirodne, kulturne, istorijske vrednosti, kao i druge karakteristike od značaja za pravilnu prezentaciju područja rezervata.

Član 58

Čuvar rezervata mora imati legitimaciju sa kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom.

Legitimaciju čuvaru izdaje Upravljač u skladu sa Zakonom. Izgled službene legitimacije čuvara propisuje nadležni ministar.

O izdatim legitimacijama upravljač vodi posebnu evidenciju.

Član 59

Čuvar dužan je da pri preduzimanju radnji iz člana 51. ovog pravilnika prethodno pokaže legitimaciju čuvara Rezervata.

Član 60

Lice koje je prestalo da vrši službu čuvanja, dužno je da legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe, vrati Upravljaču.

Vraćenu legitimaciju iz stava 1. ovog člana, Upravljač je dužan poništiti i taj podatak uneti u evidenciju iz člana 59. stav 3.

Član 61

U slučaju gubitka ili nestanka legitimacije čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti Upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u „Službenom glasniku RS” i briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 62

Čuvar obavlja službu u uniformi. Uniforma je u skladu sa posebnim pravilnikom nadležnog ministarstva.

Čuvarima pored uniforme pripadaju i druga sredstva zaštite koja su predviđena posebnim aktom.

Član 63

Čuvar Rezervata može biti opremljen sredstvima i to:

- sredstvima veze,
- prevoznim sredstvima (terensko vozilo ili motor),
- oprema uz prevozna sredstva,
- baterijske lampe ili akumulatorske svetiljke,
- fotoaparatima,
- drugom opremom neophodnom za uspešno obavljanje poslova.

XII PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 64

Pored delovanja u vanrednim situacijama, upravljač kontinuirano obavlja aktivnosti u cilju sprovođenja mera protivpožarne zaštite u saradnji sa ostalim korisnicima prostora.

Realizuje se: svakodnevno praćenje klimatskih uslova i stanja gorivog materijala u cilju procene tekuće opasnosti od pojave požara, organizovano je osmatranje i obaveštavanje o pojavi požara tokom požarnih sezona, na izuzetno ugroženim delovima Specijalnog rezervata prirode - kao što su depresije sa trskom ili velike površine pod travnatom vegetacijom - obavlja se pojačan sezonski nadzor, lokaliteti izletišta se nalaze pod kontrolom upotrebe i loženja vatre, zaštita od požara realizuje se u saradnji sa poljočuvarskom službom jedinice lokalne samouprave opština Kanjiža kao i sa Vatrogasnom službom Ministarstva unutrašnjih poslova PU Subotica i Kanjiža.

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši nadležno Ministarstvo.

Član 66

Stupanjem na snagu ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o unutrašnjem redu u Specijalnom rezervatu prirode „Selevenjske pustare” od 23. oktobra 1998. godine.

Član 67

Ovaj Pravilnik stupa na snagu u roku od osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva.